

Sigorta Tahkim Komisyonu Hakem Kararı K-2026/78010 (06.02.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

06/02/2026 Tarih ve K-2026/78010 Sayılı Hakem Kararı

1. BAŞVURU KONUSU UYUŞMAZLIK VE YARGILAMA USULÜNE İLİŞKİN BİLGİLER

1.1.Uyuşmazlık Konusu Olay ve Talep

Uyuşmazlık, XXX Sigorta Şirketi tarafından düzenlenen XXX sayılı, 09.03.2022/2023 vadeli serbest muhasebeci / mali müşavir mesleki sorumluluk sigorta poliçesinden kaynaklanan tazminat talebine ilişkindir.

1.2. Başvurunun Hakeme İntikaline ve İncelenmesine İlişkin Süreç

Sigorta Tahkim Komisyonu'na yapılan başvuruyu takiben raportör tarafından hazırlanan Başvuru İnceleme Raporunda, başvuranın dilekçesi 5684 sayılı Kanunun ilgili 30. maddesinin 15. fıkrası ve ilgili yönetmeliğin 8. ve 16. maddelerinde belirtilen ön inceleme esasları dahilinde tetkik edilerek; başvuran tarafından uyuşmazlığın mahkemeye, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'na göre tahkime intikal ettirilmediğinin beyan edildiği hususları tespit edilmiştir. Buna göre Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından söz konusu dosya esastan karara bağlanmak üzere hakeme havale edilmiştir. Dosya teslim alınarak yargılamaya başlanmıştır. Dosya incelenmiş, dosyada bulunan bilgi ve belgelerin karar vermek için yeterli olduğu kanaati ile bilirkişi incelemesi yapılmasına gerek bulunmadığı tespit edilmiş, uyuşmazlık hakkında karara varılarak yargılamaya son verilmiştir.

2. TARAFLARIN ORTAYA KOYDUĞU MADDİ VE HUKUKİ İDDİALAR

2.1 Başvuranın İddia, Delil ve Talepleri

Başvuran vekili dilekçesinde özetle; "Müvekkili ile XXX Sigorta Şirketi arasında XXX poliçe numarası üzerinden 09/03/2022-09/03/2023 arası tarihleri kapsayan Mesleki sorumluluk sigorta poliçesi düzenlediklerini, müvekkilinin mükellefinin 2022 Yılı 7. Ay prim ve hizmet belgesini sehven ilgili kuruma zamanında bildirmediğini, bu sebeple müvekkilinin mükellefine idari para cezası kesildiğini, müvekkili tarafından sehven yapılan bu eylem dolayısıyla kesilen idari para cezasının 19/12/2022 tarihinde ödendiğini, erken ödemeden dolayı müvekkili tarafından ödenen tutarın 6793 TL olduğunu, müvekkili tarafından ödenen bu tutarın mesleki sorumluluk sigortası kapsamında XXX Sigorta Şirketi tarafından müvekkiline ödenmesi gerektiğini, müvekkil tarafından 19/12/2022 tarihli dilekçe ile ilgili sigorta şirketine başvuru yapılmış olup sigorta şirketi tarafından herhangi bir ödeme yapılmadığını, arabuluculuk görüşmelerinden de olumlu bir sonuç alınmadığını" beyan ederek mesleki sorumluluk sigorta poliçesi kapsamında, 6.793,00 TL maddi tazminatın temerrüt tarihinden işleyecek avans faizi ile davalıdan tahsili ile taraflarına ödenmesine, yargılama gideri ile tam vekalet ücretinin davalı sigorta şirketine yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir. Başvuran, delil olarak başvuru dilekçesi ekinde sigorta kuruluşuna gönderilen ihtarname ve ileti belgesi, tahakkuk fişi, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, tahsilat makbuzu, mesleki sorumluluk sigorta poliçesi, arabuluculuk son tutanağı sunmuştur. 2.2.Sigorta Kuruluşunun İddia, Delil ve Talepleri

Sigorta kuruluşu vekili cevap dilekçesinde özetle; "Sigortalı tarafından müvekkili şirketin talep ettiği bilgi ve belgeler gönderilmediğinden başvuruya konu hasarın incelemelerin henüz tamamlanmadığını, hasarın teminat kapsamına girip girmediği, teminat kapsamına girmesi halinde tazminat miktarının kesinleşmesi halinde ne olacağı hususunda kesin rapor düzenlenmediğini, eksik evrak tamamlanır ise tazminat ödemesinin değerlendirileceğini, henüz müvekkili şirketin temerrüde düştüğünden söz edilemeyeceğinden temerrüt

tarihinden önce yapılan işbu başvurunun usule uygun olduğundan da söz edilemeyeceğini, müvekkili şirketin ödeme yükümlülüğünün mevcut olduğu tespit edilse dahi, başvuru sahibinin tazminat talebinin fahiş olduğunu, poliçede muafiyet bulunduğunu, müvekkili şirketin KDV'den sorumlu olmadığını" beyan ederek başvurunun reddini, yargılama gideri ve vekalet ücretinin karşı tarafa yükletilmesini talep etmiştir. Sigorta kuruluşu delil olarak cevap dilekçesi ekinde mesleki sorumluluk sigorta poliçesi sunmuştur.

3. UYUŞMAZLIĞA UYGULANACAK HÜKÜMLER

Uyuşmazlığın çözümü için 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6098 sayılı Borçlar Kanunu, Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartları ve poliçe hükümleri dikkate alınmıştır.

4. DEĞERLENDİRME ve GEREKÇE

Uyuşmazlık, XXX Sigorta Şirketi tarafından düzenlenen XXX sayılı, 09.03.2022/2023 vadeli serbest muhasebeci / mali müşavir mesleki sorumluluk sigorta poliçesinden kaynaklanan tazminat talebinden kaynaklanmıştır.

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, dava şartları bakımından bir eksiklik bulunmadığı, tarafların aktif ve pasif husumet ehliyetlerinin mevcut olduğu anlaşıldığından uyuşmazlığın esasına girilmiştir.

Başvuran vekili tarafından, mesleki sorumluluk sigortası teminatı kapsamında, müvekkilinin mükellefine ait muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin ilgili kuruma geç verilmesinden dolayı tahakkuk ettirilen 6.793,00-TL idari para cezasından kaynaklanan tazminatın ödenmesi talebinde bulunulmuştur.

Dosyanın incelenmesinde, serbest muhasebeci/mali müşavir olan başvuranın, mükellefi olan XXX LTD ŞTİ- XXX A.Ş. İş Ortaklığı'nın 2022 Yılı 7. Ay prim ve hizmet beyannamesini sehven ilgili kuruma zamanında bildirmediği, bu nedenle ilgili kurumca başvuranın mükellefi adına idari para cezası tahakkuk ettirildiği, para cezasının başvuran tarafından 6.793,00-TL olarak ilgili kuruma ödendiği dosyaya sunulu belgelerden anlaşılmıştır. Türk Ticaret Kanunu 1401'inci maddesinde sigorta sözleşmesi; "sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı yükümlendiği sözleşmedir" şeklinde tanımlanmıştır.

Sorumluluk sigortası; sigortalının sözleşmede öngörülen ve zarar daha sonra doğsa bile, sigorta süresi içinde gerçekleşen bir olaydan kaynaklanan sorumluluğu nedeniyle zarar görene, sigorta sözleşmesinde öngörülen miktara kadar tazminat ödemeyi yükümlendiği bir sözleşmedir. Sorumluluk sigortaları sigortalının üçüncü kişilere karşı sorumluluğuna sebebiyet veren olaylar sonucunda mal varlığının azalmasını güvence altına almaktadır. Bu itibarla sorumluluk sigortalarında menfaat; sigortalının üçüncü kişilere karşı sorumluluğuna sebebiyet veren olaylar sonucunda mal varlığının azalmasının engellenmesidir. Zira sorumluluk sigortası sigortalının üçüncü kişilere olan sorumluluğunu ortadan kaldırmamakta ancak bu sorumluluk sebebiyle sigortalının mal varlığında oluşabilecek azalmayı en aza indirmeyi amaçlamaktadır.

Sorumluluk sigortasının bir türü olan mesleki sorumluluk sigortası ise belirli bir öğrenim sürecinden geçerek meslek sahibi olmuş kişilerin mesleki faaliyetleri sırasında üçüncü kişilere verdikleri zarardan doğan sorumluluğu sigorta himayesi kapsamına alınmaktadır.

Mesleki sorumluluk sigortası genel şartlarında sigortanın konusu, "Bu sigorta sözleşmesi ile sigortalının poliçede belirtilen ve ilgili taraflarca konusu tarif edilerek sınırları çizilen

mesleki faaliyeti ifa ederken; a) Sözleşme süresi içinde meydana gelen olay sonucu doğan ve sorumluluk hükümleri uyarınca tazmini sözleşme süresi içinde ya da sonrasında talep edilen zararlara karşı veya b) Sözleşme yapılmadan önce veya sözleşme yürürlükteyken meydana gelen bir olay nedeniyle, sadece sözleşme süresi içinde sigortalıya karşı ileri sürülebilecek taleplere karşı sözleşmede belirtilen miktara kadar isteme ilişkin makul giderleri de içerecek şekilde teminat verilir. Taraflar, (a) ve (b) bentlerinden birini içerecek

şekilde sözleşme yapabilecekleri gibi, her ikisini içerecek şekilde de sözleşme yapabilir. Sigortalının işletmesi ile ilgili sorumluluğu için yaptırılmışsa, sözleşmede aksine hüküm yoksa bu sigorta, sigortalının temsilcisi ile işletmenin veya işletmenin bir kısmının yönetiminde, denetiminde ve işletmede çalıştırılan kişilerin sorumluluğunu da karşılar” biçiminde tanımlanmıştır.

Dosyaya sunulu sigorta poliçesinin incelenmesinde; “Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarının A.4.3 maddesinin (a) bendi aksine; sigortalının mesleki sorumluluğu gereği 3. Kişilerin ödemek zorunda kalacağı ve sigortalıdan talep edecekleri veya sigortalının müteselsil sorumluluk gereği ödeyeceği idari ve adli para cezalarının” teminat kapsamına alındığı görülmüştür. Uyuşmazlık konusu 2022 yılı yedinci ayna ait beyannamenin ilgili mevzuat gereğince en geç takip eden ay içinde kuruma verilmesi gerekirken, kasım ayında verildiği, idari para cezasının bu tarihte tahakkuk ettirildiği, sigortalının sorumluluğunu doğuran olayın poliçe vadesi içinde gerçekleştiği görülmüş, bu bakımdan da teminat dışı bir husus bulunmadığı tespit edilmiştir. Poliçenin teminat limitinin 35.000,00-TL olduğu görülmüş, talebin teminat limiti içinde kaldığı anlaşılmıştır. Sunulu poliçenin “muafiyet” maddesinin incelenmesinde “poliçeye uygulanacak olan muafiyet tutarı her bir hasarda en az 250 TL olmak üzere hasarın %10’u; aynı poliçe dönemi içerisinde üçüncü ve sonraki her bir ihbar içinse en az 250 TL olmak üzere hasarın %20’sidir” şeklinde düzenleme yapıldığı görülmüştür.

Başvuran taraf temerrüt tarihinden itibaren avans faizi talep etmiştir. Mesleki sorumluluk sigortası genel şartlarında, “Rizikonun gerçekleşmesi hâlinde, özel durumlar hariç olmak üzere, hangi belgelerin istenileceği poliçe ekinde açık ve anlaşılır şekilde yer almak zorundadır. Sigorta tazminatı, rizikonun gerçekleşmesini müteakip ve rizikoyla ilgili belgelerin sigortacıya verilmesinden sonra sigortacının edimine ilişkin araştırmaları bitince ve herhâlde rizikonun gerçekleştiğine ilişkin bildirimin yapılmasından kırk beş gün sonra muaccel olur” düzenlemesi mevcuttur. Dosyaya sunulu sigorta şirketine gönderilen talep dilekçesinde 19.12.2022 tarihi olsa da talebin hangi tarihte sigorta şirketine ulaştığına dair belge dosyada mevcut değildir. Dosyaya sunulu arabuluculuk son tutanağı içeriğinden tarafların 13.04.2023 tarihinde arabuluculuk sürecini başlattığı, 22.05.2023 tarihinde arabuluculuk görüşmelerini anlaşılmama sonlandırdıkları görülmüştür. Bu durumda arabuluculuğa başvurma bildirim yerine geçeceğinden, arabuluculuğa başvurma tarihi olan 13.04.2023 tarihine 45 gün ilavesi ile belirlenen 29.05.2023 tarihinde sigorta kuruluşunun temerrüde düştüğü tespit edilmiştir. Karar altına alınacak faizin türü konusunda yapılan değerlendirmede ise uyuşmazlık konusu poliçenin tanzim edildiği tarihte yürürlükte olan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 19’uncu maddesinde “bir tacirin borçlarının ticari olması asıldır, taraflardan yalnız biri için ticari iş niteliğinde olan sözleşmeler, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça diğeri için de ticari sayılır” düzenlemesi ve 4’üncü maddesinde “tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın bu kanunda öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları ticari dava sayılır” düzenlemesi uyarınca sigorta sözleşmelerinin ticaret kanununda düzenlenmesi ve sigorta şirketinin tacir olması sebebiyle ve taraflar arasındaki uyuşmazlığın poliçe kaynaklı olduğu da dikkate alınarak avans faizi işletilmesine karar vermek gerekmiştir.

Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin (AAÜT) 17/2. maddesi "Sigorta Tahkim Komisyonları, vekalet ücretine hükmederken, bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde asliye mahkemeleri için öngörülen ücretin altında kalmamak kaydıyla bu Tarifenin üçüncü kısmına göre avukatlık ücretine hükmeder. Ancak talebi kısmen ya da tamamen reddedilenler aleyhine bu Tarifeye göre hesaplanan ücretin beşte birine hükmedilir.... Sigorta Tahkim Komisyonlarınca hükmedilen vekalet ücreti, kabul veya reddedilen miktarı geçemez." düzenlemesini içermektedir. Bu düzenleme gereğince, kabul ve ret miktarları üzerinden vekalet ücretine karar vermek gerekmiştir.

Somut uyuşmazlık; yukarıdaki değerlendirme ile gerekçeler, özetlenen mevzuat hükümleri ve tüm dosya kapsamı ile birlikte değerlendirildiğinde; taraflar arasında XXX sayılı, 09.03.2022/2023 vadeli mesleki sorumluluk sigorta poliçesi tanzim edildiği, serbest muhasebeci/mali müşavir olan başvuranın mükellefi adına ilgili kuruma vermesi gereken pirim ve hizmet beyannamesini sehven süresi içinde vermediği, ilgili belgenin kuruma geç teslimi nedeni ile kurum tarafından 6.793,00-TL idari para cezası tahakkuk ettirildiği, mükellefi adına tahakkuk ettirilen idari para cezasının başvuran tarafından ödendiği,

başvuranın sigortalı sıfatı ile sorumluluğunu doğuran olayın poliçe teminat kapsamında olduğu, poliçenin muafiyetler kızı gereğince her bir hasarda en az 250,00-TL olmak üzere hasarın %10'u tutarında tenzili muafiyet uygulanacağı, bu durumda 6.793,00-TL tutardan %10 muafiyet düşüldükten sonra talep edilebilecek tutarın 6.113,70-TL olacağı anlaşılmakla başvurunun kısmen kabulüne karar vermek gerekmiş, yargılamaya son verilerek aşağıdaki biçimde karar oluşturulmuştur.

5. KARAR Yapılan değerlendirmeler ve belirtilen gerekçelerle; 1- Başvurunun KISMEN KABULÜ ile; 6.113,70-TL maddi tazminatın 29.05.2023 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile sigorta kuruluşundan alınarak başvurana verilmesine, fazlaya ilişkin talebin REDDİNE; 2- Başvuran tarafından yapılan 800,00-TL başvuru ücreti, 240,00-TL tebligat gideri olmak üzere toplam 1.040,00-TL yargılama giderinden, talep ve kabul oranına göre hesaplanan 936,00-TL yargılama giderinin sigorta kuruluşundan alınarak başvurana verilmesine, aşan kısmın başvuran üzerinde bırakılmasına; 3- Başvuran vekille temsil edildiğinden, karar tarihinde yürürlükte olan asgari ücret tarifesi uyarınca hesaplanan 6.113,70-TL vekalet ücretinin sigorta kuruluşundan alınarak başvurana verilmesine; 4- Sigorta kuruluşu vekille temsil edildiğinden, reddedilen miktar dikkate alınarak ve karar tarihinde yürürlükte olan asgari ücret tarifesi uyarınca beşte bir oranında hesaplanan 135,86-TL vekalet ücretinin başvurandan alınarak sigorta kuruluşuna verilmesine; 5684 sayılı Kanunun 30. maddesinin 12/1. fıkrası uyarınca ve aynı maddenin 12. fıkrasının son bendinde belirtilen hallerde temyiz yolu saklı olmak üzere kesin olarak karar verildi.